

Innhold

Forord	13
Innledning	15
<i>Hilde S. Fjeld, Sigrun Staal og Magnar Ødegaard</i>	
Styringssignaler og nasjonale satsinger	15
Læring i organisasjoner	16
Noen utfordringer og dilemmaer	18
«Top down» eller «bottom up»?	18
Kultur for læring	19
De og oss	20
Kollegaveiledning som metode i barnehage- og skoleutvikling ..	21
Barnehage- og skoleutvikling gjennom partnerskap	21
Teoretiske perspektiver på partnerskap	24
Hva er partnerskap?	24
Det tredje rom	24
Oversikt over bokas øvrige kapitler	25
Kapittel 1: Erfaringer fra et satsingsprosjekt på partnerskap: Kunnskapsmeglning i likeverdige partner- og profesjonsfelleskap	25
Kapittel 2: Maktutjevning, likeverd og kollektiv læring i samarbeid mellom partnerbarnehage og høgscole	25
Kapittel 3: Å handle uten å vite hva den andre bringer inn – kritisk refleksjon i møte med Hannah Arendt	26
Kapittel 4: Muligheter og utfordringer ved en samskapende tilnærming til utviklingsarbeid i barnehage	26

Kapittel 5: Godt å bli utfordret litt! Et kapittel om å utvikle seg i profesjonelle fellesskap	26
Kapittel 6: Å se undervisning med nye briller. Observasjon av undervisning som redskap for kompetanseutvikling	27
Kapittel 7: Alle får til noe og føler mestring	27
Kapittel 8: Å forske sammen. Refleksiv praksisforskning som en alternativ inngang til å forske på praksis	28
Kapittel 9: Veiledning som støttestruktur i faglige møter mellom nyutdannede lærere og erfarne lærere	28
Kapittel 10: Prosjektet Kunnskapsmeglning i likeverdige partner- og profesjonsfellesskap og noen suksesshistorier fra prosjektet	29
Kapittel 1	
Fra samarbeid til suksess: Ulike erfaringer i partnerskap	31
<i>Sigrun Staal</i>	
«Vi er ikke uvillige, vi har bare langt viktigere ting å gjøre»	
– Dekomp fra et lærerperspektiv	31
«Å bygge bro mellom teori og praksis» – fra en høgscolektors perspektiv	34
Avslutning	36
Kapittel 2	
Maktutjevning, likeverd og kollektiv læring i samarbeid mellom partnerbarnehage og høgscole	38
<i>Beate Lund og Merete Ellen Lunde</i>	
Introduksjon	39
Tidligere forskning på feltet	40
Bakgrunn for studien	41
Teoretiske innganger	41
Sosiokulturell tilnærming og forståelse i kollektive læringsprosesser	42
Grenser, grenseobjekter og grensekryssing	42
Relasjoner og likeverdighet	43
Maktutjevning og psykologisk trygghet	44
Metodiske tilnærminger	44

Kvalitativ metode og intervju	44
Bearbeiding av intervjumaterialet	45
Etiske overveielser og studiens begrensninger	46
Analyse og drøfting	47
Likeverd, myndiggjøring og relasjoner	47
Vår felles erfaring og barnehagekunnskap – en mulig døråpner for likeverd og læring	49
Kollektiv læring og tilgang til hverandres praksiser	50
Kollektiv læring som grenseobjekt	51
Psykologisk trygghet som grunnlag for kollektiv læring	52
Konklusjon	53
Refleksjonsspørsmål	54

Kapittel 3

Å handle uten å vite hva den andre bringer inn – kritisk

refleksjon i møte med Hannah Arendt	57
<i>Therese W. Borgland og Kjartan Belseth</i>	
Introduksjon	58
Kritisk refleksjon framfor «raske løsninger»	60
Tidligere forskning	61
Teoretisk bakteppe	62
Metodisk tilnærming	64
Narrativer som metode	64
Narrativ analyse	65
Etikk og metodekritikk	65
Presentasjon av narrativer og diskusjon	66
Det handlende mennesket i mangfoldige relasjoner	67
Kan enighet framstå som tankeløshet?	69
Vi reflekterer for å finne gode løsninger	71
Å ikke alltid vite	72
Avslutning	76
Refleksjonsspørsmål	77

Kapittel 4

Muligheter og utfordringer ved en samskapende tilnærming til utviklingsarbeid i barnehage	80
<i>Ane Linn Dahl-Nielsen og Magnar Ødegård</i>	
Introduksjon	81
Problemstilling	81
Samskaping	82
Metode	86
Piloting og instrumentutvikling	87
Gjennomføring	87
Analysestrategi	87
Utvalg	88
Resultater	88
Dimensjon 1: Prosjektledelse	88
Dimensjon 2: Påvirkning på praksis	91
Diskusjon	92
Dimensjon 1: Prosjektledelse	92
Dimensjon 2: Påvirkning på praksis	94
Konklusjon	96
Refleksjonsspørsmål	96

Kapittel 5

«Godt å bli utfordret litt!» Et kapittel om å utvikle seg i profesjonelle fellesskap	101
<i>Stine Brynildsen og Marianne Maugesten</i>	
Introduksjon	102
Dekomp på Bjørkelia	103
Hva sier forskning om utvikling av profesjonsfellesskap i skolen?	104
Metode	106
Empiri fra lærerne: fritekst	107
Empiri fra ledelsen: intervju	107
Analysestrategier	107
Ethiske og metodiske betraktninger	108
Funn	109
Lærernes erfaringer med Dekomp-samarbeidet	109

Ledelsens erfaringer med Dekomp-samarbeidet	113
Diskusjon	117
Avsluttende refleksjoner	120
Refleksjonsspørsmål	121

Kapittel 6

Å «se» undervisning med nye briller: observasjon av undervisning som redskap for kompetanseutvikling	123
---	------------

Sigrun Staal og Cecilie Olandersson

Introduksjon	124
Rammeverk som observasjonsverktøy	125
Tidligere forskning	126
Teoretiske perspektiver	127
Metode	128
Funn og analyse	130
Felles virksomhet	130
Gjensidig engasjement	131
Felles repertoar	135
Drøfting	136
Konklusjon	138
Refleksjonsspørsmål	139

Kapittel 7

«Alle får til noe og føler mestring» – operasjonalisering av dybdeløring i kompetanseheving av matematikklærere på barnetrinnet	143
--	------------

Marianne Maugesten og Monica Nordbakke

Tidligere forskning	146
Dybdeløring	146
Læreres læring	149
Metodisk tilnærming	151
Studiens kontekst	151
Datakilder	152
Analysestrategier	153
Kritiske kommentarer	154
Resultater	155

Lærernes beskrivelser av det matematiske og didaktiske innholdet i operasjonaliseringen	155
Lærernes beskrivelser av elevene i operasjonaliseringen	156
Lærernes beskrivelser av egen holdning og rolle i operasjonaliseringen	158
Avgjørende faktorer for å lykkes med kompetanseheving ...	159
Avsluttende diskusjon og konklusjon	160
Refleksjonsspørsmål	162

Kapittel 8

Å forske sammen – refleksiv praksisforskning som en alternativ inngang til å forske på praksis .....

Karl-Arne Korseberg, Geir Sverre Luthen og Anne Kjærnes Bratland

Introduksjon	166
Refleksiv praksisforskning	168
Konkret refleksjon – en fortelling om å forske sammen	171
Kritisk refleksjon – ett skritt tilbake og hva settes i bevegelse?	173
Teoretisk refleksjon – hvordan kan vi forstå det som har skjedd, og hva skal vi tenke om det?	176
Teoretiske perspektiver	176
«Det var jo et stammespråk som ikke ble forklart»	176
«Dere har invitert oss inn her ...»	177
«Dere må respektere det vi kan ...»	179
Oppsummerende refleksjon	181
Refleksjonsspørsmål	183

Kapittel 9

Veiledning som støttestruktur i faglige møter mellom

nyutdannede lærere og erfarne lærere .....

Tone Søs Kjærnes

Introduksjon	186
Forskning i feltet	188
Teori	190
Metode	192
Empirisk kontekst	192

Vitenskapelig forankring	193
Informanter	194
Begrensninger og etiske vurderinger	194
Analyse og funn	195
Å være nysgjerrig på, støtte og se den nyutdannede lærerens humankapital	195
I spill med sosial kapital	197
Utvikling i retning av beslutningskapital	199
Drøfting	200
Konklusjon	202
Refleksjonsspørsmål	202

Kapittel 10

Prosjektet Kunnskapsmegling i likeverdige partner- og profesjonsfelleskap og noen suksesshistorier fra prosjektet	206
---	------------

Sigrun Staal

KuPP-prosjektet	207
Planlegging for lek og læring	209
Verden rundt på fem uker	209
Erfaringer med samarbeidet	212
Utforskende matematikkundervisning i et tenkende klasserom på 1. trinn	214
Femmerhus i Det tenkende klasserommet	214
Gjennomføringen	215
Erfaringer med samarbeidet	216
Erfaringer etter utprøving av <i>Det tenkende klasserommet</i> på 1. trinn	217
Avslutning	217

Forfatterromtaler	220
--------------------------------	------------